

КРИТЕРИИ

за оценка на писмените работи по Биология от редовния кандидат-студентски изпит по биология, проведен на 04.07.2020 година, за прием на студенти по специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“ в Медицинския Университет – София за учебната 2020/2021 година

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Писмените работи се преглеждат и оценяват в съответствие с *Програмата* за кандидат-студентския изпит по биология за образователно-квалификационната степен „магистър“ по специалностите „Медицина“, „Дентална медицина“ и „Фармация“ в МУ – София през 2020 г., и със *Справочника* за прием на студенти в МУ – София за учебната 2020/2021 година.

1. Проверката и оценката на писмените работи са изцяло съобразени с учебния материал, изучаван в СОУ.

При оформянето на крайната оценка на писмената работа ще бъдат взети предвид обемът на учебното съдържание от препоръчаната в *Програмата* основна литература (одобрени от МОН учебници и техни стереотипни издания – *Биология и здравно образование*, учебник за 8. клас, Вл. Овчаров и съавт., 2009-2010 г., изд. “Булвест 2000”, София; *Биология и здравно образование – ЗП*, учебник за 9. клас, О. Димитров и съавт., 2001-2010 г., изд. “Булвест 2000”, София; *Биология и здравно образование – ЗП*, учебник за 10. клас, О. Димитров и съавт., 2006-2010г., изд. “Булвест 2000”, София) и всички верни факти от препоръчаните в *Програмата* и одобрени от МОН други учебници по биология и здравно образование за 8., 9. и 10. клас на учениците от випуск 2019/2020 година, които имат пряко отношение към изпитните тематични единици (въпроси).

2. Тематичните единици трябва да бъдат развити последователно и изчерпателно, в рамките на училищния курс. Необходимо е кандидат-студентът да обяснява вярно, задълбочено и точно включените в изпитните въпроси факти, явления и закономерности.

3. Кандидат-студентът трябва да владее и правилно да употребява биологичните термини, да съпоставя фактите и да прави изводи.

4. При оценяването на писмените работи членовете на изпитната комисия ще имат предвид главно следните критерии:

- а) вярно, логично и изчерпателно представяне на фактическия материал;
- б) начин на интерпретиране на учебното съдържание и възможности за анализиране и съпоставяне на съществените факти;
- в) владее и правилна употреба на биологичните термини;
- г) обща биологична и езикова култура на кандидата.

5. Окончателната оценка се формира въз основа на изтеглените непосредствено преди началото на изпита две тематични единици. Писмените конкурсни работи се оценяват от двама проверители, независимо един от друг. Всеки проверител оценява изпитните въпроси с точност до 0,25.

6. Крайната оценка на писмената работа се оформя като средна аритметична от оценката на двамата проверители, ако разликата в оценките им не е по-голяма от 0,50.

7. При разлика в оценките на двамата проверители по-голяма от 0,50 писмената работа се проверява и оценява от арбитър.

8. Арбитражът се задължително и всички писмени работи с оценка, която е равна или по-висока от *Отличен* (5,50).

9. След оценяване на всяка писмена работа проверяващите нанасят върху работата крайната оценка заедно с мотивите си за нея и се подписват членовете на комисията, които са участвали в проверката и оценката.

II. ПРИ ПРОВЕРКАТА И ОЦЕНКАТА НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ ЩЕ СЕ ИМАТ ПРЕДВИД СЛЕДНИТЕ КОМПОНЕНТИ НА ИЗПИТНИТЕ ВЪПРОСИ:

A. Транскрипция. Биосинтеза на РНК

1. Връзка на ДНК със структурата и функциите на белтъците
2. Роля на РНК за предаване на информацията от ДНК към белтъка
3. Разделяне по място на транскрипцията и транслацията
4. Презаписване на гени за информационни, рибозомни и транспортни РНК-и
5. Транскрипция
  - а) определение за транскрипция
  - б) матричен принцип
  - в) ензим и субстрати
6. Ход на транскрипцията
  - а) разплитане на ДНК и копиране на определен ген
  - б) разпознаване на началото и края на гена
7. Транскрипция при прокариоти и еукариоти. Фиг. 4.29
8. Точност на транскрипцията

Б. Дихателни органи

1. Общи сведения за дихателната система
2. Външен нос и носна кухина
3. Гълтач – горна и средна част
4. Гръклян – щитовиден хрущял, надгръклянник, гласови връзки
5. Трахея и бронхи
6. Бели дробове – белодробна плевра и алвеоли

III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ:

1. Оценка *Отличен (6)* се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът последователно, вярно и изчерпателно е развил всички компоненти на изпитните въпроси.
2. Оценка *Мн. добър (5,00)* се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът последователно, вярно и изчерпателно е развил всички компоненти на изпитните въпроси, но е допуснал несъществени пропуски и някои неточности.
3. Оценка *Добър (4,00)* се поставя на писмена работа, в която кандидат-студентът е развил компонентите на изпитните въпроси, но липсва изчерпателност в изложението. То е схематично, с пропуски и несъществени грешки.
4. Оценка *Среден (3,00)* се поставя на писмена работа, в която компонентите на изпитните въпроси са развити повърхностно, със съществени пропуски и грешки.
5. Оценка *Слаб (2,00)* се поставя на писмена работа, в която компонентите на изпитните въпроси са представени много повърхностно и елементарно, с редица съществени пропуски и груби грешки, без биологична и езикова култура. Същата оценка се поставя и когато тематичните единици не са развити.
6. При написването на мотивите за оценката се имат предвид посочените критерии за оценяване на писмените работи. Отразяват се направените пропуски и грешки.

АРБИТРАЖНА КОМИСИЯ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Проф. д-р Димитрина Кирилова Димитрова-Диканарова, дм .....

ЧЛЕНОВЕ:

1. Проф. Стефка Методиева Делимитрева, дб .....
2. Доц. Ралица Стефанова Живкова, дб .....
3. Доц. Майя Дянкова Маркова, дб .....
4. Гл. ас Венера Панталеева Николова, дб.....

04. 07. 2020 г.

София

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИЗПИТНАТА И АРБИТРАЖНАТА
КОМИСИЯ ПО БИОЛОГИЯ:.....
(Проф. д-р Димитрина Кирилова Димитрова-Диканарова, дм)